



विद्यासागर विश्वविद्यालय  
**VIDYASAGAR UNIVERSITY**  
Question Paper

**B.A. Honours Examination 2023**

(Under CBCS Pattern)

**Semester — II**

**Subject : SANSKRIT**

**Paper : C-3T**

**( Critical Survey of Sanskrit Literature )**

**Full Marks : 60**

**Time : 3 hours**

*Candidates are required to give their answers  
in their own words as far as practicable.*

*The figures in the margin indicate full marks.*

Answer **all** questions.

1. अधोलिखितेषु सुरगिरा देवनागर्या च पूर्णवाक्येन दश प्रश्नाः समाधेयाः  
2×10=20

(क) ऋग्वेदे कति मण्डलानि सन्ति? अस्य वेदस्य नामान्तरं किम्?

/601

(Turn Over)



( 2 )

- (ख) ईशोपनिषदः कठोपनिषदः च संश्लिष्टौ वेदौ कौ ?
- (ग) सामवेदस्य ब्राह्मणग्रन्थचतुष्टयस्य नाम लेखनीयम्।
- (घ) लक्ष्मणस्य पत्न्याः नाम किम् ? रामायणस्य कस्मिन् काण्डे सेतुबन्धनवृत्तान्तः वर्तते ?
- (ङ) मारीचः कः आसीत् ? सः केन कदा निहतः ?
- (च) रामायणाश्रितं महाकाव्यद्वयमुल्लेखनीयम्।
- (छ) दुःशला का ? तस्याः पतिः कः आसीत् ?
- (ज) श्लोकसंख्यानुसारतः महाभारतस्य नामान्तरं किम् ? ग्रन्थस्यास्य प्रसिद्धं स्तरत्रयं किम् ?
- (झ) 'हरिवंशः' महाभारते कुत्र अवस्थितः ? हरिवंशे कति पर्वाणि सन्ति ?
- (ञ) पुराणस्य पञ्च लक्षणानि कानि ?
- (ट) क्षुद्रतमं महापुराणं किम् ? भागवतपुराणस्य स्कन्धसंख्या का ?
- (ठ) कोषग्रन्थतुल्यं महापुराणमेकमुपपुराणमेकञ्च उल्लेखनीयम्।
- (ड) अष्टाध्यायाः प्रथमं सूत्रं किम् ? अन्तिमं सूत्रं च किम् ?
- (ढ) पूर्वमीमांसादर्शनस्य प्रवर्तकः कः ? 'मीमांसाश्लोकवार्तिकम्' इति ग्रन्थस्य रचयिता कः ?
- (ण) मम्मटरचितस्य अलंकारग्रन्थस्य नाम किम् ? 'रसाङ्गाधरः' केन रचितः ?

/601

( Continued )

( 3 )

2. अधोलिखितेषु प्रश्नचतुष्टयं समाधेयम् (एकस्य प्रश्नस्य उत्तरमवश्यमेव सुरगिरा देवनागर्या च प्रदेयम्) : 5×4=20
- (क) वेदाङ्गरूपेण व्याकरणस्य गुरुत्वं विचारणीयम्।
- (ख) रामायणस्य प्रक्षिप्तांशविषये आलोचना कर्तव्या।
- (ग) संस्कृतसाहित्ये महाभारतस्य प्रभावः आलोचनीयः।
- (घ) पुराणसाहित्यस्य सामाजिकमूल्यं ऐतिहासिकगुरुत्वं च विचारणीयम्।
- (ङ) बौद्धदर्शनस्य प्रधानसिद्धान्ताः आलोचनीयाः।
- (च) वक्रोक्तिप्रस्थानस्य परिचयः प्रदेयः।
3. प्रश्नद्वयं समाधेयम् : 10×2=20
- (क) अथर्ववेदस्य विषयवैचित्र्यं गुरुत्वं च विचारणीयम्।
- (ख) रामायणमहाभारतयोः पौर्वापर्यं विचार्यताम्।
- (ग) अद्वैतवेदान्तदर्शनस्य परिचयः प्रदेयः।
- (घ) संस्कृतालंकारशास्त्रे ध्वनिप्रस्थानस्य गुरुत्वमालोचनीयम्।

★★★

S-2/B.A./SANH(C-3T)/23

BL23(034)—2220